

TRO & MISSION

MEKANIKER,
EVANGELIST OG
GRÆSK-NØRD

> SIDE 10

TEMA:
PROFESSIO-
NALISME

> SIDE 22

BIBELN BRINGER HÅB BLANDT
UKRAINSKE SOLDATER

> SIDE 6

NOREA SENDER VOLONTØR
TIL TV-STATION PÅ CYPERN

> SIDE 18

MIRIAM ER LM'S NYE
SEKRETARIATSLEDER

> SIDE 38

PERU: NYBRUDSARBEJDE OG MENIGHEDSUDVIKLING

Vær med til at opbygge den lutherske kirke i Peru og støt den i at nå længere ud med evangeliet. Dine arbejdsopgaver vil blive tilpasset dine kompetencer og kan fx være undervisning og rådgivning af præster, forkyndelse og planlægning af kirkens aktiviteter.

Ansøgningsfrist: snarest muligt.
Læs stillingsbeskrivelsen på dlm.dk/job/missionaer.
Kontakt gerne missionskonsulent Rebekka Zoll Landkildehus på 30 27 51 36 / internationalejobs@dlm.dk.

+ Luthersk
Mission

VIL DU ARBEJDE MED BIBELUNDERVISNING, EVANGELISATION ELLER SUNDHED I TANZANIA?

LM søger missionærer til Mara Stift i det nordlige Tanzania. Arbejdsopgaverne kan for eksempel være

- undervisning på Kiabakari Bibelskole
- sundhedsarbejde på Bunda Hospital
- rådgivning og konsulentopgaver

Ansøgningsfrist: snarest muligt.
Du kan læse mere på dlm.dk/job/missionaer.
Kontakt gerne missionskonsulent Ole Malmgaard på om@dlm.dk / 40 80 38 23.

+ Luthersk
Mission

Forårsdag og 25-års jubilæum på Stubbekøbing Efterskole

Velkommen til vores hyggelige forårsmarked og fejring af vores 25-års jubilæum lørdag d. 25. maj

- Kl. 11-15 Forårsmarked.
Besøg vores boder og aktiviteter på skolen.
Vi byder på frokost i vores café!
- Kl. 15 Fødselsdagskage til alle og tak for i dag.
- Kl. 16-19 Reception og fejring af jubilæum.
Vi vil gerne invitere venner af skolen, tidligere ansatte, bestyrelsesmedlemmer, repræsentantskabet og lokale samarbejdspartnere til receptionen.
Her vil der være en let servering og mulighed for at komme med indslag.

S.U. til reception senest d. 13. maj til: mssl@stefalster.dk

STUBBEKØBING
EFTERSKOLE

INDHOLD

6 Bibelen bringer håb i Ukraine

10 PORTRÆT

Min diagnose var ikke en hindring for Gud

18 LM RUNDT

- > LMU'er laver kristent tv på Cypern
- > Eritreiske familier samles i LM's missionshus i Aakirkeby
- > Landsmødet byder på workshops for enhver smag

22 **TEMA: PROFESSIONALISME**

- > Ansatte og frivillige er gensidigt afhængige
- > Vi skal øve os så meget, at lovsangen bruser
- > Forgæves eller velsignet arbejde
- > Vov at være forbilledlig uperfekt

30 **TRO I FAMILIEN**

- > En god (nok) familie

32 **KIRKEN VERDEN RUNDT**

35 **NYT FRA LM**

36 Forsonet forskellighed i ægteskabet

37 ANMELDELSE

Englenes brød

38 NY SEKRETARIATSLÉDER

Gud har lagt til rette for, at jeg er havnet her

43 Jeg er taknemmelig for mange deltagere på ægteskabskurser

BIRGER REUSS SCHMIDT

KONSTITUERET ANSV. REDAKTØR

BRS@DLM.DK

DET MÅ IKKE GENTAGE SIG

LM's ledelse har besluttet at tilbyde op til 17.000 kroner til udgifter til behandling hos psykolog eller terapeut til af de tidligere anbragte børn, der var udsat for seksuelle overgreb af lederen på Børnehjemmet Solgården i Tarm i perioden 1959-76. Det svarer til cirka 10.000 kroner efter skat. (Læs side 35).

Den beslutning blev ikke godt modtaget alle steder. *Dagbladet Ringkøbing-Skjern* slog sagen stort op og opfordrede på lederplads LM til at give langt større beløb og til langt flere af de tidligere børnehjemsbørn.

"Solgårdens ofre og det moralske ansvar: Luthersk Mission er forpligtet herfra, og indtil helvede fryser til is," lød overskriften.

EN HÅNDRÆKNING

Vi skal være de første til at beklage, hvad der skete på Børnehjemmet i Tarm for de mange år siden. Og vi har dyb medfølelse med de personer, der som børn blev udsat for overgreb.

Men vi mener ikke, at vi kan give dem en egentlig erstatning, fordi vores indsamlede midler er givet til andre formål. Vi er heller ikke juridisk forpligtet til det. Derimod håber vi, at arbejdet med at sikre dem en offentlig erstatning i lig-

hed med Godhavndrengene må lykkes.

Vores tilbud skal ikke ses som en erstatning, men som et forsøg på at give en håndsækning til dem, der har brug for at komme videre med en behandling hos psykolog eller terapeut.

VI MÅ FOREBYGGE

Men det mørke kapitel fra Børnehjemmet forpligter os på at gøre vores yderste for at forebygge, at noget tilsvarende vil ske igen.

Vi har i mange år haft en vejledning omkring forebyggelse af overgreb, og den blev senest revideret i sommeren 2020 under navnet: *For vore børns bedste – om forebyggelse og håndtering af seksuelle krænkelse*.

Alle lokale bestyrelser bør genlæse den og sætte sagen på dagsordenen for at sikre, at retningslinjerne bliver fulgt. Det gælder også arbejdet med at indhente børneattester på alle ledere i børne- og ungdomsarbejdet og sørge for, at de fornyes som minimum hvert tredje år.

Desværre viser historien, at det ikke er muligt at undgå tragedier som den på børnehjemmet i Tarm. Men det er vores ansvar at gøre, hvad vi kan, for at det ikke skal gentage sig.

FOTO: THOMAS SØRUP

FRIVILLIGE HÆDRES MED PRIS

50 frivillige fra Udrejsecenter Kærshovedgård var den 14. februar inviteret til Christiansborg for at modtage Finn Nørgaard-prisen på 50.000 kroner for deres store indsats for afviste asylansøgere.

Blandt prismodtagerne var blandt andre frivillige fra Bibelcaféen i Bording og Anna Lisbeth Sonne, der leder Asylkoret

på centeret. Foreningen havde sendt en bus til Bording for at hente deltagerne, så der var også plads til, at godt 25 af beboerne fra centeret kunne komme med og overvære prisoverrækkelsen.

STOR ANERKENDELSE

Prisen uddeles hvert år på årsdagen for drabene i 2015 på filminstruktør Finn

Nørgaard ved Krudttønden og vagten Dan Uzan ved den jødiske synagoge. Den går til mennesker, der viser omsorg for udsatte grupper i samfundet for at modvirke isolation, stigmatisering og had.

"Vi er virkelig glade og stolte over den anerkendelse, der følger med prisen," siger Anna Lisbeth Sonne.

FOTO: PRIVAT

AFSKEDSFEST PÅ LIVOGJOB

"Gud bevare LivogJob." Med de ord afsluttede Jørgen Sulkjær 33 års ansættelse i LM. Først i LMU så som forstander for Stubbekøbing Efterskole, og de sidste 12 år som forstander på STU-uddannelsen LivogJob.

Det skete ved en reception på LivogJob den 23. februar, hvor blandt andre skolens elever og bestyrelse underholdt.

FOTO: LØGUMKLOSTER EFTERSKOLE

HADERSLEV JUNIOR VANDT ONLINE FEST

250 deltagere fordelt på 15 klubber fra hele landet deltog, da Løgumkloster Efterskole inviterede til online Betweenfest den 6. februar.

Efterskolens elever havde lavet en række videoklip med otte konkurrencer, hvor elever fra skolens forskellige linjer dystede mod hinanden. Deltagerene skulle så gætte på resultatet via Kahoot.

Og vinderen blev Haderslev Juniorklub!

OGSÅ SJOVT FOR ELEVER

Online Betweenfesten er en udlø-

ber af coronarestriktionerne, fortæller forstander Jørn Nørgaard.

"Vi kunne ikke invitere junior klubber ind til en aften med aktiviteter, men skulle vi finde en anden måde at nå ud til dem på. Ved at gå online kunne vi præsentere skolens mange linjer for junior klubber i hele landet," siger han og tilføjer, at online Betweenfesten også giver udbytte internt.

"Rigtig mange elever er involveret i de mange aktiviteter, der også er sjove for dem, og de, der har valgfaget Lyd og sceneteknik, står for lyd- og billedsiden."

FOTO: LIBRIKVINNE

KRISTEN RADIO GIVER HÅB TIL FATTIGE KVINDER I CAMBODJA

Menigheden i en lille bjerglandsby i Battambang-provinsen er vokset, efter en fattig enke begyndte at lytte til radioprogrammet Kvinder med Håb, som drives af Norea Mediemiissions partner i Cambodja. Udsendelserne gav hende mod og styrke til at stifte en kristen menighed i sin have, og nu mødes 30-40 mennesker hver søndag til gudstjeneste.

Desuden bruger hun hver lørdag på at lede en gruppe kvinder i en anden landsby, hvor de samles og bliver mødt med evangeliet ved at lytte til Kvinder med Håb-programmerne.

VIDSTE DU ...

AT LM BÅDE HAR "EGNE" MISSIONÆRER OG TILKNYTTET MISSIONÆRER, SOM BLIVER STØTTET MED FORBØN OG MEDLEVEN FRA BLANDT ANDET NÆRKONTAKTKREDSE.

[DLM.DK/MISSIONSUGE](https://dlm.dk/missionsuge)

Anatolij Raychynets, der er vicegeneralsekretær for det ukrainske bibelselskab, fortæller, at regeringen i Ukraine er meget taknemmelige for, at kirken deler nødhjælp og bibler ud til soldater og deres familier.

BIBELEN BRINGER HÅB I UKRAINE

ANATOLIJ RAYCHYNETS ER FELTPRÆST OG TAGER TIT TIL FRONTLINJEN FOR AT VÆRE SAMMEN MED DE UKRAINSKE SOLDATER. DE LÆSER MEGET I SALMERNES BOG OG OPLEVER, AT FLERE SALMER ER SKREVET LIGE IND I LANDETS SITUATION.

TEKST KAJA LAUTERBACH FOTO ANDREA RHODES, DAG SMEMO

”Vil du ikke ringe til min mor eller min kone? Jeg er fyldt af alt for mange følelser til at kunne tale med dem.”

Det spørgsmål får Anatolij Raychynets jævnlige, når han besøger soldater i skyttegravene langs fronten mellem Ukraine og Rusland.

Han er vicegeneralsekretær i Det Ukrainske Bibelselskab, protestantisk præst, og så er han frivillig feltpræst i den ukrainske hær. Det betyder, at han cirka hver anden uge besøger soldater ved fronten. I januar var han på besøg i Danmark for at møde blandt andet kirkegængere, politikere og ukrainske flygtninge.

”Jeg læser i Bibelen sammen med soldaterne, beder for og med dem, har mange sjælesørgerske samtaler, og vi fejrer nadver sammen,” siger han og forklarer lidt om, hvad opgaven som feltpræst går ud på.

”Vi læser meget i Salmernes Bog – især Salme 31 og 91. Det er, som om de er skrevet lige ind i Ukraines aktuelle situation.”

Han besøger ikke kun soldaterne ved frontlinjen, men også de sårede soldater på hospitalerne. Begge steder giver det mange svære samtaler.

”Jeg forsøger at opmuntre dem ved at understrege, at det ikke kun er land, de kæmper for. Vi kæmper for frihed, demokrati og Ukraines ret til at eksistere,” siger han.

”Ruslands klare melding er nemlig, at Ukra-

ine ikke findes. De kæmper for at få Sovjetunionen tilbage.”

BEDER OG TAKKER FOR SOLDATERNE VED FRONTLINJEN

Krigen mellem Ukraine og Rusland har varet i to år, og Ukraine har lidt store tab, fortæller feltpræsten.

”Selv om landet er meget stort med mere end 1.500 kilometer fra øst til vest, er alle påvirkede i større eller mindre grad. Rusland bomber byer over hele landet, og mange soldater er mobiliseret fra den vestlige del af landet,” siger han.

Alligevel har Ukraine få soldater. Frontlinjen er over 1.000 kilometer lang, og det kræver store styrker. Det betyder, at soldaterne må være meget længe ved fronten ad gangen med kun få dages pauser hjemme hos familien.

En anden af feltpræstens opgaver er at forsøge at skaffe praktisk hjælp til de millioner af mennesker i Ukraine, der har mistet deres hjem som følge af krigen.

”Der er over 12 millioner interne flygtninge i landet. De har brug for alt: mad, tøj, medicin, et sted at sove,” siger han og tilføjer, at der også hver dag kommer nye ofre for russiske bomber.

”Min kone har lige ringet og fortalt, at en boligblok 400 meter fra vores hjem i Kyiv blev ødelagt i nat. Tre blev dræbt, og 11 nye familier

KRIGEN I UKRAINE

24. februar 2022:

Rusland invaderer ukrainsk territorium.

8. marts 2022:

Byerne Kharkiv, Tjernihiv, Sumy og Mariupol er omringet af russiske styrker.

12. oktober 2022:

FN's generalforsamling vedtager en resolution, der fordømmer Ruslands "forsøg på ulovlig annektering" af ukrainsk territorium.

21. december 2022:

Præsident Volodymyr Zelenskyj besøger USA i sin første rejse til udlandet siden den russiske invasion.

4. april 2023:

Som reaktion på den russiske invasion af Ukraine bliver Finland det 31. medlem af NATO.

20. august:

Den danske statsminister Mette Frederiksen erklærer, at hun vil overgive 19 F-16 kampfly til Ukraine.

3. januar 2024:

I den første officielle fangeudveksling i flere måneder blev over 200 krigsfanger løsladt på begge sider.

Under hele krigen har både EU og USA sendt ammunition og militært udstyr til Ukraine.

^

Det ukrainske bibelselskab kommer med håb og trøst ved at dele bibler ud.

står uden hjem," siger Anatolij med en svag rysten på hovedet.

Kyiv ligger omkring 850 kilometer fra frontlinjen, og ud over de russiske bomber er byen ramt af, at mange af dens indbyggere er indkaldt som soldater.

Anatolij fortæller, at 16 personer fra den lokale kirke, hvor han er præst, kæmper ved fronten.

"Vi beder for dem med navns nævnelse ved gudstjenesten, og efter hvert navn siger menigheden: Gud bevar ham/hende," siger han.

"Min kones bror er også ved frontlinjen. Det er svært at komme til at tale sammen, men vi har aftalt, at han sender os en sms hver morgen med kun et enkelt tegn. Så ved vi, han er i live, og vi kan begynde dagen med at takke Gud for det."

VI SER RESULTATERNE AF, AT MENNESKER BEDER FOR OS

Anatolij fortæller, at på trods af de store ødelæggelser og tab af menneskeliv har han aldrig oplevet anklager og åbenbar vrede mod Gud.

"Der er en generel tro på, at Ukraine fortsat har et håb, og ukrainerne søger Gud for at finde trøst. Jeg oplever jævnligt, at det er de sårede soldater, der indgyder mig håb," siger han og erkender, at det kan være svært at holde håbet oppe, når man gang på gang må flygte i beskyttelsesrum midt om natten med to søvndrukne børn.

"Så håber og beder man virkelig om, at Gud sender et mirakel og stopper de store militære kræfter fra Rusland."

Og ukrainerne får lov til at se, at den bøn bliver opfyldt. Det bekræfter han i næste åndedrag.

"Vi ser Guds mirakler. Vi ser resultaterne af, at men-

Der er en generel tro på, at Ukraine fortsat har et håb, og ukrainerne søger Gud for at finde trøst.

nesker beder for os. To år er lang tid, men kirken og Vesten hjælper fortsat – både os her i Ukraine og de otte millioner, der er flygtet til andre lande. Vi oplever, at vi ikke er glemt og alene,” siger han og opfordrer indtrængende.

”Bliv ved med at bede for os.”

REGERINGEN EFTERSPØRGER KIRKENS HJÆLP

Som Anatolij bedømmer det, gør den ukrainske regering, hvad den kan midt i kaos, men han fortæller samtidig, at den åbent siger, at den har behov for samarbejde med kirken.

”Kirken står meget centralt og deler nødhjælp ud til soldaterne og deres familier. Det er de meget taknemmelige for – og også for, at vi kommer med håb og trøst ved at dele bibler ud.”

Kirken tilbyder også et bibelbaseret program for traumeheling. Feltpræsten forklarer, at det er en kombination af psykologi og bibelundervisning, og programmet bygger på bibelhistorier om mennesker, der har været ude for svære ting. Det kan være Ester, Ruth, Josef eller Jesus som flygtning til Egypten.

”Det, at vi læser en beretning om mennesker, der har været i en situation, der ligner den nuværende, kan facilitere en samtale om den aktuelle historie,” siger han og fortæller, at hans kone, Viktoria, har ansvar for i samarbejde med militærpsykologer at udvikle nye programmer.

”Det ukrainske forsvarsministerium efterspørger traumehelingsprogrammet, som er virkelig godt for feltpræster, der skal tale med soldater eller med andre traumatiserede personer, der kommer til kirken,” siger Anatolij. ■

SJÆLESORG TIL TRAUMERAMTE

Det ukrainske Bibelselskab tilbyder et traume-helingsprogram, der bygger bro mellem psykologi og bibelbrug.

På dansk kaldes det bibelsk sjælesorg, og globalt har omkring 700 organisationer implementeret metoden. Kurset tilpasses det enkelte land og bruges af alle kirkeretninger.

I bibelsk sjælesorg inddrages Bibelen aktivt til refleksion og som oplæg til samtale.

Læs mere på

www.bibelselskabet.dk/om-metoden-bibelsk-sjaelesorg

COME IN + COME IN +
ETERNAL GLORY THOU SHALT WIN

For mig er det vigtigt, at evangeliet ikke kun bliver forkyndt for dem inde i kirken, men også for dem uden for, siger Daniel Mikkelsen, der ud over at læse ph.d. også er evangelist.

PH.D.-STUDERENDE: MIN DIAGNOSE VAR IKKE EN HINDRING FOR GUD

DANIEL MIKKELSEN STUDERER TEOLOGI I EDINBURGH. EN AKADEMISK UDDANNELSE LÅ IMIDLERTID IKKE LIGE FOR, DA TOURETTES SYNDROM GJORDE, AT HAN IKKE FIK EN NORMAL SKOLEGANG.

TEKST KAJA LAUTERBACH FOTO LANA VOITOVIC, TORBEN ØSTERMARK

Man får generelt mere klarhed, når man læser Bibelen på originalsproget, mener Daniel Mikkelsen, der studerer teologi i Edinburgh.

Den logiske tænkning, Paulus lægger for dagen i sine breve, fascinerer mig.

At læse Bibelen i dansk oversættelse er som at se sort-hvid tv. At læse den på græsk er derimod som at se tv med farver.

Med de ord giver Daniel Mikkelsen udtryk for sin passion for bibelsk græsk.

At sidde med næsen i bøgerne og gå i gang med ph.d.-studier var ellers ikke det, der lå lige for. Daniel var nemlig ikke ret gammel, da han blev diagnosticeret med Tourettes syndrom og ordblindhed.

34-årige Daniel er vokset op sammen med to yngre søstre i det, han beskriver som et sikkert og trygt hjem. Daniels far var ansat som missionær i Indre Mission, og det betød, at familien flyttede en del rundt i Danmark. Daniel udgiver sig dog gerne for at være sønderjyde. Det var nemlig her, han boede i sin teenage-tid og første ungdom.

"Den form for Tourettes, jeg har, er ikke det klassiske Tourettes med ufrivillige bevægelser og lyde, men der var kaos i mit hoved, og jeg var hyperaktiv, aggressiv og havde tvangstanker," forklarer han.

Som følge af sygdommen var Daniel meget voldsom i skolen, hvor han også blev mobbet meget. Hans far kæmpede for at finde en løs-

ning sammen med lærerne, men det lykkedes ikke.

Som 13-årig blev han salvet med olie, og menighedens ledere bad for ham, som det er beskrevet i Jakobs brev i Bibelen. Forbønshandlingen førte ikke til nogen umiddelbar ændring i hans situation, men i bakspejlet kan Daniel se, at Gud begyndte at forandre hans liv.

"Et umiddelbart svar var, at jeg fik en plads på et behandlingshjem, hvor jeg startede kort tid efter," fortæller han og tilføjer, at han ikke kan huske ret meget fra sin barndom.

"Det er som en tåget sky at tænke tilbage på den tid. Der var så meget kaos i mit hoved, at der ikke var plads til andet. Derfor er der ligesom ikke noget, der kan poppe op," forklarer han eftertænksomt.

"Men på behandlingshjemmet kom der en dæmper på min vrede. Efter at have været der et stykke tid var jeg ikke længere på samme måde utilregnelig."

ET GODT ÅR PÅ EFTERSKOLE GAV MOD PÅ EN UDDANNELSE

Efter tre et halvt år på behandlingshjemmet tog Daniel 10. klasse på Nordsjællands Efterskole.

"Alle psykiatere havde godt nok sagt, at det ikke kunne lade sig gøre med min diagnose. Men ved Guds nåde klarede jeg både at være der et år og at tage 10.-klasses eksamen i fuldt pensum, selvom jeg var langt bagud i både dansk og engelsk," siger han.

Han havde nemlig ikke haft en normal skolegang på behandlingshjemmet.

"Et af stedets filosoffer var kun at undervise i de fag, eleverne klarede sig godt i, og samtidig er det meget svært at koncentrere sig for mennesker med svær Tourettes, som jeg har. Selv på medicin. Og derfor er det de færreste, der får en uddannelse," forklarer Daniel.

"Det har også været svært for mig, men ved Guds nåde klarede jeg både efterskolen og at uddanne mig bagefter."

Daniel var interesseret i mekanik, og han havde altid klaret sig godt i matematik. Det gjorde, at han søgte og fik en læreplads som automekaniker, og fordi det var gået godt på efterskolen, var han ikke bange for fagskolen.

"Men jeg forlangte at komme på erhvervsskole i Skjern, selvom min læreplads var i Haderslev. Jeg havde nemlig hørt, at den var meget bedre end den lokale erhvervsskole for meka-

DANIEL MIKKELSEN

- Født i 1989
- Uddannet mekaniker i 2011
- Gik på Bibelskole i foråret 2012
- Begyndte at læse teologi på Dansk Bibel-Institut i 2014
- Begyndte på Master-studier ved Cambridge University i 2019
- Begyndte på ph.d.-studier i Edinburgh i 2021
- I 2022 mødte han Valerija i kirken i Edinburgh. De blev gift i 2023

"Der stråler en Jesus-glæde ud af Paulus' skrifter, der har ført mig tættere på Jesus, og så har han evigheden så meget for øje, at han lever mere i nuet end andre."

Jeg vidste, at jeg ikke skulle være mekaniker resten af mit liv, og at jeg derimod skulle i en eller anden form for tjeneste for Gud, men med min skolebaggrund lå teologi-studier ikke først for.

nikere i Aabenraa," siger han og tilføjer med et kæmpe smil:

"Jeg vidste det ikke dengang, men det skulle vise sig, at Gud havde en finger med i den beslutning. Jeg fik nemlig ikke kun en eksamen med hjem, men også en personlig tro på Jesus."

MØDTE JESUS I EN BØNNEGRUPPE I SKJERN

"Fra jeg var helt lille, havde mine forældre fortalt mig om Jesus, men det var aldrig blevet til en personlig tro for mig. Jeg havde en masse viden om, hvad Jesus havde gjort for mig, men jeg havde ikke forstået mit reelle behov for frelsen," fortæller Daniel.

Men som ung var det ikke så vigtigt for ham, om han kom afsted i kirke eller til møde. Hans forældre fik dog overtalt ham til at tage i IMU, selvom han kun skulle være i Skjern i fem uger.

"Til IMU mødte jeg en ung mand, som havde en særlig atmosfære af fred omkring sig, og jeg fandt ud af, det skyldtes Jesus," husker Daniel.

"Han inviterede mig med i en bønnegruppe, og vi havde flere samtaler om at lægge sit liv i Jesu hænder. Han udfordrede mig også til at læse i Bibelen – ikke bare overfladisk, men rent faktisk læse. Gennem det afslørede Gud mit hykleri, det at jeg kaldte mig for kristen, og var god til at gøre de ting, jeg skulle, men at jeg ikke havde forstået, at Gud ville have hele mit liv. Før var der ti procent af mit liv, som jeg ikke ville have, at Gud skulle blande sig i."

Det resulterede i, at Daniel tilbage på værelset på skolehjemmet bad: "Her er jeg, Gud. Tag mig og brug mig, som du vil."

"Det ser jeg som startskuddet på min personlige tro," siger Daniel med et varmt smil.

"Jeg forstod pludselig, hvad Guds nåde var. Jeg havde hørt meget om den, men det var aldrig gået op for mig, hvorfor den er så vigtig og nødvendig. Men når jeg læste det synderegister, som Paulus remser op, følte jeg, det var mit. Også selvom jeg måske ikke direkte havde gjort de ting, han nævner. Og jeg så, at jeg havde brug for Guds nåde. Synden er ikke noget, jeg kan arbejde mig ud af."

SOMMEREVANGELISATION FØRTE TIL FLERE TEOLOGISKE EKSAMENER

Efter Daniel var kommet til personlig tro, oplevede han, at Gud gav ham en længsel efter at se mennesker blive frelst.

"Jeg kunne ikke lade være med at tale om Jesus," fortæller han og tilføjer, at det på et tidspunkt gik op for ham, som flere af hans venner allerede havde set, nemlig at han havde evangelist-nåde-gaven.

Da han var færdiguddannet som mekaniker, tog han et ophold på Indre Missions Højskole, og det vakte en lyst i ham til at lære græsk, og lysten voksede, som tiden gik.

Om sommeren brugte han tre ugers ferie på at evangelisere sammen med andre, og flere af dem spurgte uafhængigt af hinanden, om han ikke skulle læse teologi.

"Jeg vidste, at jeg ikke skulle være mekaniker resten af mit liv, men derimod skulle i en eller anden form for tjeneste for Gud. Med min skolebaggrund lå teologi-studier imidlertid ikke først for. Undskyldningerne stod i kø," siger han.

^ Daniel har brugt flere somre på at evangelisere sammen med andre. Her fra et "Reach the City"-arrangement i Oslo i 2015.

I løbet af højskoleopholdet havde han også fået lyst til at komme dybere ind i Bibelen, og da han blev ved med at få opfordringer til at læse teologi, begyndte han at overveje, om det var en mulighed.

Daniel havde flere gange besøgt Dansk Bibel-Institut og talt med studievejlederen om muligheden for at komme til at lære græsk, og derfor vidste han præcis, hvad der skulle til for at komme ind på teologistudiet.

"De almindelige angangskrav kunne jeg slet ikke leve op til med min skolebaggrund, men i og med at jeg fyldte 25 i optagelsesåret og havde fem års erhvervs erfaring, var kravene nu kun, at jeg tog nogle få HF-fag, og det klarede jeg," siger han.

"Da jeg startede, var det med meget frygt og bæven, fordi jeg jo havde så dårlige erfaringer med at gå i skole. Min tanke var tre år og så ud at være missionær et sted. I Danmark eller udlandet."

Men tingene ændrede sig meget hurtigt. Daniel faldt til i miljøet på DBI, og han nød at grave dybere i bibelteksterne.

I dag står Daniel med flere teologiske eksaminer: To bachelorgrader fra både DBI og Køben-

havns Universitet og to mastergrader, heraf den ene fra University of Cambridge i England.

FASCINERET AF PAULUS' LOGISKE TÆNKNING OG JESUS-GLÆDE

Daniel fik især to ting med sig fra studierne på DBI. Den ene er kærligheden til det græske sprog. Han beskriver undervisningen som noget helt specielt - "fire måneder med armene over hovedet".

"Man får generelt mere klarhed, når man læser på originalsproget, ligegyldigt hvor god en oversættelse er," forklarer han og tilføjer, at hans erfaring er, at man også får noget kulturforståelse, når man lærer et sprog.

"Et andet argument for at læse Bibelen på originalsproget er, at man læser langsommere, når man læser på et sprog, man ikke taler flydende. Det gør, at man tænker mere over det, man læser, og måske ser ting, man ellers ikke ville se, og det har givet mig et nærmere forhold til Gud."

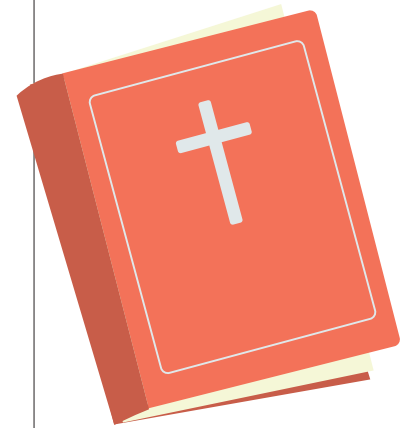
Ud over det har Daniel også fået et særligt forhold til apostlen Paulus gennem sine studier.

"Den logiske tænkning, han lægger for dagen i sine breve, fascinerer mig. Som min hjerne er

For mig er det vigtigt, at evangeliet ikke kun bliver forkyndt for dem inde i kirken, men også for dem uden for.

LÆS BIBELEN LANGSOMT

skruet sammen, har jeg sværere ved at forholde mig til poesi. Det er alt for abstrakt – jeg har brug for det reelle,” siger han og peger på, at der er andre forhold hos Paulus, der gør hans breve så vigtige.

”Der stråler en Jesus-glæde ud af hans skrifter, der har ført mig tættere på Jesus, og så har han evigheden så meget for øje, at han lever mere i nuet end andre.”

Og det er netop Paulus’ teologi, der er emnet for den ph.d.-afhandling, Daniel er i gang med at skrive:

”Jeg forsker i og skriver om ’Opstandelseslegemet materiale og dets indflydelse på frelsen hos Paulus’.”

”Jeg ville gerne studere i Storbritannien, fordi det er mere anerkendt at være bibeltro herovre. Der er en lang tradition for, at bibeltro og liberale kan arbejde side om side. Og så blev jeg anbefalet at søge at få professor Matthew Novenson ved University of Edinburgh som ph.d.-vejleder,” siger han.

KIRKENS VERDEN ER MEGET FORSKELLIG FRA DEN AKADEMISKE
Den akademiske verden fylder imid-

lertid ikke hele Daniels liv i Edinburgh. Længslen efter at se mennesker blive frelst fylder lige så meget for ham her, som den gjorde i Haderslev og København.

Det er også hovedårsagen til, at han har valgt at tilslutte sig kirken Niddrie Community Church.

”De har et stort fokus på evangelisation, og inden for de sidste ti år har de plantet ti kirker i det, der svarer til ghettoer i Danmark. Steder, hvor der bor socialt udsatte mennesker, der virkelig har et hårdt liv,” siger han.

”De mennesker, der kommer i kirken, lever i en verden, der er meget forskellig fra den akademiske verden, og det er et godt sted for mig at være.”

I kirken oplever han en villighed til at ofre noget – og måske flytte til en anden bydel – for at præsentere evangeliet for mennesker. Det ser han som en positiv udfordring i forhold til den komfortable kristendom, han møder mange steder i Danmark.

”For mig er det vigtigt, at evangeliet ikke kun bliver forkyndt for dem inde i kirken, men også for dem uden for,” siger han. ■

Daniel Mikkelsen har en passion for, at lægmænd skal have mulighed for at læse NT på græsk til brug i deres stilletid eller studiegruppe.

Derfor har han oprettet firmaet NT Greek Tutoring, hvor han tilbyder online-undervisning for enkeltpersoner eller små grupper.

En af de gode ting ved at læse NT på græsk er, at man læser langsomt, mener han. Det har nemlig givet ham et nærmere forhold til Gud.

Man kan også gøre noget for at læse langsomt på andre måder. For eksempel:

- Læs Bibelen i en oversættelse, du ikke er vant til
- Læs Bibelen på et andet sprog: for eksempel engelsk eller norsk
- Tag noter til det, du læser
- Læs teksten højt for dig selv
- Slå krydshenvisningerne i Bibelen op
- Læs den samme beretning i flere evangelier

>
 "Da jeg hørte om muligheden for at blive volontør hos SAT-7, var jeg straks klar," siger Jesper Roager, der har stor interesse for programmering.

LMU'er rejst til Cypern for at lave kristent tv

NOREA MEDIEMISSION HAR ANSAT VOLONTØR JESPER ROAGER SOM TEKNIKER PÅ SAT-7 FOR ET ÅR.

TEKST KAJA LAUTERBACH FOTO KASPER BREINDAHL

Jesper Roager arbejder som volontør i tv-stationen SAT-7's studie i Limassol på Cypern. Hans opgaver er at være med til at lave live-shows – både at sende videoerne til det firma, der sender det til satellit, til Facebook og til YouTube, at holde øje med, at det virker som det skal under hele showet, og løse de problemer, der opstår, og at sætte op til og køre den virtuelle produktion.

"Jeg har altid godt kunnet lide at arbejde med computere og har gennem årene fået samlet stor viden om, hvordan de virker, og hvilke ting de kan bruges til," siger den 20-årige LMU'er fra Fyn.

"Da jeg hørte om muligheden for at blive volontør hos SAT-7, var jeg straks klar. På den måde kunne jeg både bruge den viden og arbejde med et vigtigt

stykke missionsarbejde til lande, hvor det ikke er lige så let at være kristen."

TIL GAVN FOR BÅDE SAT-7 OG FOR NOREA

Jesper er udsendt af Norea Mediemi mission for et år.

"Vi er glade for på denne måde at kunne støtte op om et konkret behov," siger Ole Sørensen, der er daglig leder for Norea.

"Jesper arbejder på Sat-7 Pars, som laver kristent fjernsyn på persisk/farsi, der rammer områderne Iran, Afghanistan og Tadjikistan, og de har meget få folk både foran og bag kameraerne, så en ekstra mand betyder meget for at kunne få evangeliet længere ud."

Samtidig ser han også frem til, at Jesper kan være med til at skabe større

interesse og medleven for Noreas arbejde, når han kommer tilbage til Danmark og tager rundt og fortæller om arbejdet.

STOR VELSIGNELSE FOR KRISTNE I MELLEMOESTEN

I SAT-7's studie arbejder Jesper sammen med produktionstekniker Kasper Breindahl, der også er udsendt af Norea.

"Det har været fantastisk at få Jesper til studiet. Det er gået super hurtigt for ham at komme ind i tingene, og med hans interesse for programmering har han været med til at effektivisere nogle af vores arbejdsgange," siger han.

"Jeg er forvisset om, at det bliver en stor velsignelse for SAT-7 og for de kristne i Mellemøsten at have Jesper med på holdet det næste års tid." ■

ERITREISKE FAMILIER SAMLES I LM'S MISSIONSHUS I AAKIRKEBY

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG FOTO PRIVAT

Det begyndte med en kontakt mellem ægteparret Regitze og Finn Bech og to mænd fra Eritrea, som kom til Aakirkeby som flygtninge.

I dag samles en flok eritreiske familier en fredag i måneden i LM i Aakirkeby til kaffe og fællesskab. Børnene leger, og senere samles alle i en rundkreds, hvor Regitze tegner og fortæller bibelhistorie.

”Fællesskabet med de eritreanske familier er blevet et kald for os,” siger Regitze Bech. De blev klar over gennem mødet med de to mænd fra Eritrea, at Gud ville bruge dem og udruste dem til dette arbejde, fortæller hun.

KONTAKT OG DIALOG

Til samlingerne i missionshuset bliver der snakket om bibelfortællingen, og der bliver skabt kontakt og dialog mellem deltagerne. Nogle gange er der en, der læser højt fra Bibelen for de andre. Børnene hjælper ofte Regitze med at male billedet færdigt. De synger sange

og beder fadervor sammen. Bagefter er der fælles leg.

Der er 12 eritreiske familier med i fællesskabet, men det er hovedsageligt mødre og børn, der kommer, fordi fædrene spiller fodbold om fredagen.

Det eritreiske fællesskab i LM's missionshus i Aakirkeby begyndte med to mænd. Nu kommer der 12 familier.

FOTO: HENRIK P. JENSEN

OPLEV DET BIBELSKЕ LILLEASIEN

Den 21.-28. september er missionsnær Sander Hansen og evangelist Anker Nielsen guider på en tur rundt i Tyrkiet.

Missionskonsulent Rebekka Zoll Landkildehus fortæller, at deltagerne vil opleve Istanbuls historiske gader og Ankaras lokale seværdigheder, inden turen slutter ved Middelhavet og Antalya.

Turen koster 6.000 kroner. Man skal selv sørge for at komme til Istanbul og hjem fra Antalya igen. LM sørger for måltider, hoteller og transport på dagene i Tyrkiet. Man kommer til at gå en del, så fornuftigt helbred er nødvendigt. Tilmelding åbner 1. marts ved mail til missionskonsulent Rebekka Zoll Landkildehus, rzl@dml.dk.

LM LANDSMØDE 2024

LANDSMØDET BYDER PÅ WORKSHOPS FOR ENHVER SMAG

LM'S LANDSMØDE ER EN GOD MULIGHED FOR AT BLIVE OPMUNTRET OG UDRUSTET TIL DIT EGET MENIGHEDS- OG KRISTENLIV.

TEKST AMALIE PUGGAARD POULSEN FOTO FREEPIK, UNSPLASH, NIELS RAHR, PEXELS

Som LM'ere og kristne står vi med mange af de samme udfordringer og opgaver – hvad enten vi er en del af en klassisk LM-menighed, en frimenighed eller en LMU. Og hvad enten vi har adresse i Hasle, Hundested eller Horsens.

Derfor bliver der på landsmødet også mulighed for at blive klogere på forskellige emner og lære nyt i de over 20 workshops, der bliver tilbudt.

De er inddelt i fire kategorier:

- Ledelse
- Liv
- Mission
- Praktisk, kreativt og andet godt

Man kan deltage i workshops tre gange i løbet af Landsmødet.

Kig nærmere på udbuddet af workshops her på siden, og læs meget mere om dem på lm-landsmøde.dk. Husk at vælge workshops i forbindelse med din tilmelding. ■

LÆS MERE PÅ
LM-LANDSMØDE.DK

LEDELSE

**Det gode møde
– for alle generationer**
v. Janne Bak-Pedersen
og Ivan Jakobsen

**Nåde-gaver og deres brug
– fra ledelsens perspektiv**
v. Kaj Kristensen

**Når kun det bedste
er godt nok – når perfekt-
hedskulturen dræner os**
v. Miriam Kattner og Søren
Skovgaard Sørensen

**LMU – et godt sted
at være ung**
v. Michael Pagaard Haahr
og Anders Solgaard

**Ledelse med Bibelen
som kompas**
v. Hakon Christensen

**Flere generationer
– én kirke. Hvordan?**
v. Kristoffer Enevoldsen
og Louise Høgild

MISSION

**Partnere i
Guds store mission**
v. Biskop Blastone Gavile

**Volontør i
LM's missionsarbejde**
v. Rebekka Zoll
Landkildehus og Zofia
Due Kronborg Hansen

**Fra Tanzania til det
kommunistiske Rumænien
for at møde Kristus**
v. David Ngassapa

En personlig beretning om, hvordan mødet med Kristus under et studieophold i Rumænien i 1970'erne førte til et liv i tjeneste for kirken og til et hjerte for, at lægfolk kan læse og forstå Bibelen. Tolkes til dansk.

Kristen i hverdagen
v. Reidar Puggaard Poulsen

**Muslimer
– fare eller mulighed?**
v. Else Wiwe og
Enok Sørensen

Trosforsvar
v. Lars Malmgaard Jensen

LIV

**Livet med demens
– med håb mod håb**
v. Ruth Nørgaard

**Den gode bibel-
studiegruppe**
v. Henrik Hadberg

**Helbredelse og profetisk
nåde gave – i praksis**
v. Søren Skovgaard
Sørensen, Ejler Nørgager,
Hanna Munch og
Morten Rønne Nielsen

Familieliv
v. Kristian Andersen

**Evangelist
– en praktisk nådegave**
v. Torben Østermark

**Regnbueseksualitet og det
kristne fællesskab**
v. Peter Nissen

Alternativ seksualitet og LGBT+ spørgsmål dukker i stigende grad op. Vi vil se på, hvad Bibelen siger, og hvordan vi bedst kan være et åbent fællesskab af forskellige mennesker i troskab mod Guds ord.

Tro i familien
v. Katrine Houler

Når kærlighed gør ondt
v. Ejler Nørgager Andersen

Livsdrømmene gik i stykker. Sygdom eller dødsfald ændrede alt. Hvordan leve i det med min elskede og med Gud hver dag resten af livet?

Spot en kræmper
v. Annette Bech Vad og
Dan K. Månsson

Vi vil give vores bud på, hvordan grooming kan foregå, hvordan kristne fællesskaber gøres trygge for både børn og voksne, og hvordan vi kan passe på hinanden uden at blive mistænksomme.

PRAKTISK, KREATIVT OG ANDET GODT

**Drama i praksis
i missionshuset**
v. Ester Frich Dam-Larsen

I kirken foregår drama og teater ofte i børnehøjde, men resten af menigheden kan absolut også få noget ud af denne måde at formidle på! Drama giver os en unik tilgang til Bibelens tekster, og det vil vi sammen kigge på i teori og praksis.

Nye lovsange
v. Laila Tróndheim Poulsen

Kom og få idéer og inspiration til nye sange. Vi lærer nogle af de helt nye sange, der er skrevet – sange med en solid teologisk tekst og en fængende melodi.

Walk & Talk

**Den gode lyd og andre
tekniske tips og tricks**
v. Steady

TEMA: PROFESSIO- NALISME

Vi lever i en tid, hvor vi i forhold til tidligere generationer forventer en højere professionalisme i det kristne arbejde – og samtidig taler mindre om ”kaldet til tjeneste”.

Men handler det om, at vi gerne vil yde vores bedste for at tjene Gud, eller er det måske vores egne høje forventninger, der driver os?

Hvordan får vi plads til nybegynderne, og hvordan får vi tingene til at hænge sammen i de små kristne forsamlinger, hvor der ikke er så mange ressourcer til stede?

Det er nogle af de spørgsmål, vi tager fat på i dette nummers tema om professionalisme.

ANSATTE OG FRIVILLIGE ER GENSIDIGT AFHÆNGIGE

VI HAR ALTID HAFT ANSATTE I LM – MEN ANTALLET ER STEGET BETRAGTELIGT. LM'S ANSATTE SKAL GERNE LETTE DE FRIVILLIGES TJENESTE, ER RESURSECHEF OG LANDSFORMAND ENIGE OM.

TEKST ROLF W. JØRGENSEN ILLUSTRATION FREEPIK

Det er blevet sværere at finde og motivere frivillige. Samtidig er det blevet meget mere komplekst at drive en lægmandsorganisation på et niveau, der svarer til nutidens krav fra både myndigheder og lægfolket selv.

Ifølge LM's landsformand, Peter Rask, betyder det, at ”vi er i en periode, hvor vi er dybt afhængige af frivillige, samtidig med at vi ser en øget professionalisering, der primært er drevet nedfra.”

I Luthersk Mission har man tidligere talt mere om kald og mindre om kompetencer, men samfundsudviklingen udfordrer den gængse forståelse af lægmandsarbejde og frivillighed.

FORVENTNINGER UDFORDRER

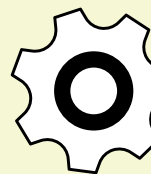
”Der er meget af samfundsudviklingen, vi bare må tage til efterretning. Det gælder ikke mindst på det administrative område, hvor mere og mere skal digitaliseres, og hvor der kommer flere og flere love i forhold til dokumentation og regnskab, og det kan godt være svært at overskue for en frivillig,” fortæller Johnny Lindgreen, der er resursechef i LM. Han er også formand for LM-kredsen i Nansensgade i København, hvor det er tydeligt for ham, at man-

ge mennesker løber stærkt, og at det kan være vanskeligt at finde tid og overskud:

”En af udfordringerne ligger i tidens perfektionisme og vores egne forventninger, for de hænger ikke altid sammen med de ressourcer og muligheder, vi reelt har. Når vi holder et møde i LM, forventer vi en vis kvalitet, og det kræver typisk 12-15 frivillige til at løfte opgaven hos os. Og hvis det ikke er muligt i længden, kommer tanken om at ansætte måske tættere på, så man

LM forbliver kun en lægmandsbevægelse ved at have ansatte, som kan understøtte det frivillige.

Som ansat er man ikke tjener for de frivillige, men tjener sammen med dem, siger landsformand Peter Rask.

kan løfte tingene til det ønskede niveau,” siger Johnny Lindgreen.

Han opmuntrer dog også til, at man øver sig i at være tilfredse med det, man har, og fokusere på det vigtigste. Dog kan han ikke forestille sig LM uden ansatte:

”Hvis vi skal have ansatte til alt, bliver det dyrt. Men de ansatte, vi har, skal gerne lette de frivilliges tjeneste.”

TO SPOR

Den vinkel er Peter Rask enig i:

”Den lønnede skal gerne inspirere og trække de frivillige med. Som ansat er man ikke tjener for de frivillige, men

tjener sammen med dem,” siger han og konstaterer, at LM kører godt med kombinationen af ansatte og frivillige:

”Vi er en lægmandsbewægelse, hvor vi er dybt afhængige af frivillige. Og hver uge er der mange, som yder en indsats i forhold til børn i alle aldre, genbrugsbutikker, rengøring, musik, prædikener og så videre. Det er uvurderligt, og vi kan ikke klare os uden.”

Formanden ser også en tendens til, at nogle gerne vil have penge for at yde en indsats.

”Men hvor er den frivillige tjeneste henne, når vi vil have penge for at tjene?” spørger han og tilføjer:

”Jeg er lønnet præst, men jeg har også kald til at holde møder frivilligt. Hvis jeg glemmer tjenersindet, gør det noget usundt ved mig!”

BALANCE OG PARADOKS

Samtidig ved han godt, at det er mere komplekst i dag.

”Hvis ikke vi havde nogle ansatte, ville LM se meget anderledes ud. Vi er nødt til at se i øjnene, at LM kun forbliver en lægmandsbewægelse ved at have ansatte, som kan understøtte det frivillige engagement gennem koordinering, ledelse og inspiration. Det er en balance og et paradoks,” fastslår Peter Rask. ■

VI SKAL ØVE OS SÅ MEGET, AT LOVSANGEN BRUSER

PROFESSIONALISME HANDLER IKKE KUN OM AT BLIVE DYGTIGE SANGERE OG MUSIKERE, MEN OM AT GÅ SERIØST TIL OPGAVEN MED AT LEDE MENIGHEDEN, MENER TO ERFARNE LOVSANGSLEDERE.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG FOTO JOSVA BENTIN RØNNE

Lovsang skal lyde godt!

Det mener Christian Sorth Mogensen, der underviser på LMH i musik og lovsangsledelse.

”Musik er et virkelig stærkt følelsessprog, der kan skabe en stemning, og jeg bliver så glad, når jeg hører nogen, der spiller helt fantastisk flot musik, der underbygger teksten. Det hjælper

mig til at hengive mig i lovsangen.”

Derfor underviser han og skolens anden musiklærer, Ulrik Buch, eleverne på skolens lovsangslederuddannelse i at blive dygtige sangere og musikere.

”Vi skal kunne facilitere sang, så det bruser! Det kræver et stort musikalsk overskud. Jeg ple-

Musiklærer på LMH Christian Sorth Mogensen bliver så glad, når han hører nogen, der spiller helt fantastisk flot musik, der underbygger teksten.

Det kan helt klart forstyrre, hvis man overspiller. Men et band, der spiller dårligt, kan også stjæle fokus. Derfor handler professionalismisme om at gå til lovsangstjenesten med en vis alvor og seriøsitet.

CHRISTIAN SORTH MOGENSEN, LOVSANGSLEDER

jer at sige til eleverne, at de skal dygtiggøre sig så meget, at de kan være helt til stede i lovsangen og lede menigheden,” påpeger han.

PLADS TIL DEM, DER HAR LYST

Lars Frederiksen, tidligere musikkonsulent i LM, har gennem de sidste 10-12 år været leder for et band i Vejby-Tisvilde LM, som har spændt vidt i alder og erfaring fra helt unge på 14-15 år til de ældste omkring 60.

”For mig er det vigtigt, at der er plads til dem, der har lyst til at være med – også nybegyndere.”

Men det kræver langt mere øvelse og disciplin end med erfarne musikere, erkender han.

”Det har menigheden krav på. Vi spiller for Kongernes Konge, så derfor skal vi gøre vores bedste.”

Det var anderledes i Københavnerkirken, bemærker Christian, der i otte år var lovsangsleder i kirken. Det kunne være svært at byde sig til

LOVSANGSLEDERUDDANNELSEN PÅ LMH

En 10-måneders linje på Luthersk Missions Højskole i Hillerød.

Den indeholder ud over bibelfag også praktiske fag som sangundervisning, soloundervisning i hovedinstrument og sammenspil.

Læs mere på lmh.dk.

For mig er det vigtigt, at der er plads til dem, der har lyst til at være med – også nybegyndere.

LARS FREDERIKSEN, LOVSANGSLEDER

som uøvet, fordi niveauet var så højt i en kirke med mange gode musikere.

”Hvis et band manglede en trommeslager, var der flere i menigheden, der tænkte: ’Nej, jeg tør ikke melde mig, for de er så dygtige alle sammen’. Men man skal også være dygtig, så man kan være sangene og teksterne værdige, når man skal formidle dem.”

UNGE FORVENTER EN GOD LYD

Begge er enige om, at det er vigtigt med et højt musikalsk niveau til MISSION og KFS Påskelejr og andre lignende store arrangementer.

”De unge er vant til at høre så meget god lovsang, for der bliver udgivet mere end nogensin-

de før. Derfor forventer de nærmest den samme lyd til et lovsangsarrangement, som den, de hører i ørerne i S-toget på vej til skole. For at kunne levere det, kræver det virkelig dygtige musikere, og det kan være nødvendigt at hyre professionelle lydfolk,” siger Christian, og Lars supplerer:

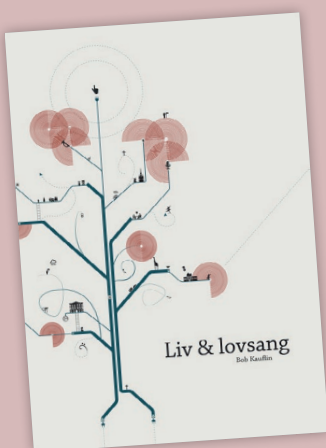
”Det er vigtigt, at det lyder professionelt. Nogle gange koster det penge, og det er fint. Det er bare synd, hvis vi vænner vores unge til, at det kun er det, der er rigtig lovsang, og at det lille set-up hjemme i menigheden med en enkelt guitar eller et klaver ikke rigtig er noget. Vi skal huske på, at Gud bliver lige fuldt æret i det lille – nogle gange lidt ubehjælpelige – arrangement med kun tre akkorder.”

IKKE KONCERT, MEN LOVSANG

Han peger på forskellen mellem koncert og lovsang og advarer mod, at man med sin professionalisme kan komme til at stå i vejen, så menigheden ikke ser Gud, men kun den dygtige musiker.

Christian nikker samtykkende:

”Det kan helt klart forstyrre, hvis man overspiller. Men et band, der spiller dårligt, kan også stjæle fokus. Derfor handler professionalisme om at gå til lovsangstjenesten med en vis alvor og seriøsitet. God lovsang er et forhold mellem menigheden, og dem, der spiller, så de sammen kan pege opad.” ■

UBEMÆRKET PERFEKTION

”Vores forskellige færdigheder bør tjene samme formål som rammen om et klassisk maleri.

Hvis rammen er for kunstfærdig eller prangende, tager den opmærksomheden fra maleriet. Hvis den på den anden side er billig, tarvelig eller beskadiget, vil vi undre os over, at man har givet et mesterværk så ringe en ramme.

En god ramme fremhæver billedet på den rigtige måde, så det er kunstnerens værk og ikke ’indpakningen’, der fanger vores opmærksomhed.”

Uddrag fra bogen: *Liv og lovsang* af Bob Kauflin, Credo 2012.

Bob Kauflin er leder af Sovereign Grace Music i Kentucky i USA, som udgiver kristne lovsange og undervisningsmaterialer for lovsangsledere.

Overvej: Hvordan er det i dit liv og din menighed?

- > Hvad betyder det for din tjeneste, at det er Guds ære – og ikke hvad andre tænker om dig – der skal være i fokus?
- > Stiller du for store krav til dig selv eller din menighed?
- > Gør du dig for lidt umage, fordi du glemmer, at det er Gud og hans kirke, du tjener?
- > Har du brug for at bede om tilgivelse for din dom over andres præstationer?
- > Har du brug for at bede Gud om frimodighed i en tjeneste, som du ikke føler dig god nok til?
- > Elsker du din menighed med de resurser og begrænsninger, den har?

Til opmuntring:

*For når den gode vilje er til stede,
påskønnes den i forhold til, hvad man evner,
ikke i forhold til, hvad man ikke evner
(2 Kor 8,12).*

DAN HESSELLUND

PRÆDIKANT

DH@DLM.DK

FORGÆVES ELLER VELSIGNET ARBEJDE

Salme 127,1: Hvis ikke Herren bygger huset, arbejder bygmestrene forgæves.

Det første billede i salmen taler om, at der er arbejde i Guds rige, der er forgæves, og andet arbejde er velsignet. Selv professionelle bygmestre kan arbejde forgæves på trods af alt deres arbejde. Kun hvis Herren bygger huset, er det til velsignelse.

Evangeliet til dig, der arbejder i Guds rige og tror, at arbejdet afhænger af dig og dine kvalifikationer, er, at salmen siger, at du kan gå ind i din seng og sove. For den, Herren elsker, får det, mens han sover (v.2).

Skal vores arbejde i Guds rige blive til velsignelse, må vi stå magtesløse og modtage Herrens nåde, som han viser, ved at Jesus døde for os, mens vi endnu var syndere.

NÅDEGAVE OG NÅDEVIRKNING

Det andet billede i salmen med sønner som en gave forklarer gaveperspektivet. Den største af alle gaver er sønner fra Herren. Men i salmens samlede budskab er sønner også en gave fra Herren på den måde, at de er et billede på, at man får lov til at tjene Gud – ligesom forældre gør mange ting for deres børn.

Velsignelsen i tjenesten er en gave. Vi kalder tjenesten en nådegave. Vi kommer sagen nærmere, hvis vi kaldte det nådevirkning. Der er en virkning af at stå som modtager af Guds nåde. Det er det vigtigste for enhver tjener i Guds rige. Da kan Gud, gennem sin nåde, udvirke det, som menigheden har brug for!

(Uddrag fra bogen: *Himlen åben*)

Vov at være forbilledlig uperfekt

VI HAR BRUG FOR KRISTNE FORBILLEDER, DER STÅR VED EGEN UTILSTRÆKKElighed OG KAN TALE HÅB IND I NUTIDENS PERFEKTHEDSKULTUR, MENER FORFATTER TIL NY BOG OM EMNET.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG FOTO HEIDI WILLUMSEN JOHANNESSEN

Forbilledlig uperfekt kan bestilles på forfatterens hjemmeside:
peterkofoedherbst.dk.
 Pris: 200 kr.

Forbundethed – et ord, der med den nye konges valgspog pludselig er kommet på alles læber. Forbundethed er også et nøgleord i bogen *Forbilledlig uperfekt*, som udkom i december sidste år.

Bogen er skrevet af frimenighedspræst Peter Kofoed Herbst, og ønsket er, ifølge hans eget udsagn, at gøre op med idealkulturen i vores samfund, som også præger den kristne kultur, hvor kun det perfekte – men reelt uopnåelige – er godt nok.

”Beskrivelsen af den evige jagt på anerkendelse og stigende mistrivsel blandt unge er ikke noget nyt. Der står jeg på skuldrene af psykologer og filosoffer som Svend Brinkmann og andre. Alligevel mener jeg, vi som kristne har noget at komme med ind i perfektionskulturen,” siger Peter Kofoed Herbst, der i bogen tager afsæt i dåben af sit nyfødte barnebarn.

JAGTEN PÅ DET PERFEKTE SPEJLBILLEDE

”Vi er skabt til forbundethed. Det bliver så tydeligt ved døbefonten, hvor det lille barn ligger i sine forældres arme og har både bedsteforældre og olde-

forældre omkring sig. Vi er samlet i kærlighed til denne lille skabning. Før hun har gjort noget som helst rosværdigt, bliver hun sat ind i en verdensomspændende familie af døpte,” siger han og fortsætter:

”Det sætter os fri fra jagten på det perfekte spejlbillede. Når jeg mærker: ’Hvor er jeg afhængig af andres anerkendelse, og hvor vil jeg gerne lykkes’, må jeg øve mig i at huske på, at der er noget andet, Skaberen har sagt om mig, som definerer mig: at jeg er elsket og forløst i Kristus.”

Det budskab, mener Peter Kofoed Herbst, vil vække genklang i vores samtid.

”Som kristne kan vi godt have den forestilling, at vi kommer med et evangelium, som er uvelkomment. Men det er ikke hele sandheden. Her er noget, der efterspørges, og jeg mener faktisk, vi har en trøst og et håb at give til den kultur, vi selv er en del af.”

BEHOV FOR MESTERLÆRE I LIVET

Det er vigtigt, at den opvoksende generation har nogen at lære det af, påpeger forfatteren, der taler imod den

Peter Kofoed Herbst ønsker at gøre op med idealkulturen i det danske samfund, som også præger den kristne kultur.

store opdeling af generationer i vores samfund.

”Vi modne voksne kan være så påpasselige med, at vi ikke skal tro, vi er eksperter i de unges liv, og hvem er jeg også, at jeg har noget at give? Men den holdning fører bare til ensomhed,” siger Peter Kofoed Herbst og refererer til en snak med en god håndværker-ven, han skulle forklare emnet til.

”Han lyttede interesseret og sagde: ’Nå ja, det er da klart. Vi smider jo heller ikke ti brædder og en pose søm og skruer hen til tømrerlærningen, og så må han selv finde ud af det.’ Det billede tog jeg til mig: at vi har brug for mesterlære i livet. Sådan begyndte vores tro – med en mester, der samlede sig lærlinge. Og så sendte han dem ud for at lære videre.”

TRÆD NED FRA PIEDESTALEN

Derfor har vi brug for livsfællesskab på tværs af generationer, så vi kan lære af hinandens liv, mener forfatteren. Og vi skal selv turde være et sundt forbillede

Der er mennesker omkring dig, som har brug for at spejle sig i netop dit liv, for det er dér, de genkender sig selv – ikke i det perfekte og uopnåelige.

for andre. Det kræver, at vi har mod til at træde ned fra piedestalen og stå ved vores egen utilstrækkelighed, understreger han.

”Det kræver, at vi ikke falder i perfektionskulturens tendens til at placere forbilledet på en piedestal, for på piedestalen skal vi helst være perfekte, og det krav kan ingen af os leve op til.”

Nogle har rollen som forbillede, hvis man er ungdomsleder, præst eller an-

det. Men vi kan alle være forbillede for nogen i vores hverdag, påpeger Peter Kofoed Herbst.

”Der er mennesker omkring dig, som har brug for at spejle sig i netop dit liv, for det er dér, de genkender sig selv – ikke i det perfekte og uopnåelige. Så vov at være forbilledlig uperfekt, og lev et liv, der peger på den perfekte Gud!” ■

Læs siderne sammen i familien!

En god (nok) familie

TAL SAMMEN

Go' Samtale er et spil, der lægger op til nærvær og dialog i familien. Samtalespillet indeholder 90 illustrerede samtalekort, der handler om livets store såvel som små spørgsmål.

DE GODE (NOK) FORÆLDRE

Stress, travlhed og høje ambitioner er noget, der udfordrer forældre i dag. Man vil gøre det så godt for sine børn. Målet med denne bog er at præsentere et mere nådigt forældreideal, hvor der er plads til at begå fejl, uden at man af den grund mislykkes som menneske.

Både samtalekort og bog kan købes på lohse.dk.

Vi skal gøre os umage og være go'e – i skolen, på jobbet, til fritidsaktiviteter. Men så er det godt, at vi har familien. For sammen med familien kan vi vel bare slappe af. Eller hvad?

Det har vi spurgt Kristian Andersen om. Han er nemlig familieekonsulent i Luthersk Mission.

Hvad mener du, Kristian? Kan vi bare slappe af sammen med familien, eller skal vi også gøre os umage og være go'e her?

Både og! En familie er både et slap-af-sted og et sted, der kræver, at vi er nærværende over for hinanden. Alle må bidrage, og alle må få noget i samværet med de andre.

Jeg tror meget på fælles aktiviteter i familien, at vi gør noget sammen. Og det er meget forskelligt fra familie til familie, hvad man har lyst til at gøre sammen. I kan prøve at "trække" nogle af de her samtalekort:

Kan mor og far nogle ting, som I gerne vil lære?

Hvad kan I lide at lave indendørs sammen?

Er der noget, I kan lide at lave udendørs sammen?

Er der nogen, I gerne vil have besøg af?

Er der sure pligter i familien, som kunne blive sjovere, hvis I gjorde dem sammen?

Det var en sjov udfordring. Men Kristian, der er jo familier, der har det rigtig svært. Der kan være sygdom eller skilsmisse eller vanskeligheder på arbejdspladsen eller i skolen eller ... Hvordan kan man så være en god familie?

Familien er virkelig Guds fantastiske opfindelse. Men jeg tror, det er afgørende, at vi taler om, at livet også kan være svært og gøre ondt – også livet i familien. Det at trives handler ikke om altid at være glad. Det handler mere om evnen til at komme godt igennem de ting, der er svære. Og det handler om at kunne være der for hinanden, også selv om vi ikke altid kan fikse det, der gør ondt. Så kan vi være en god nok familie, også hvis vi har store udfordringer.

Måske vil I prøve at trække nogle af de her kort?:

det her er kristian 😊

Kristian, tak for snakken. Den har vi været glad for. Har du lige en sidste ting, du kunne have lyst til at sige?

Så vil jeg gerne nævne tilgivelsen. Da jeg var dreng, oplevede jeg mine forældre tilgive hinanden. Og jeg oplevede, at de også sagde undskyld til os børn. Det er det, der har lært mig allermest om tilgivelsen! ■

Hvilke bekymringer har I som familie? Hvad mon dette bibelvers kan betyde i jeres situation: KAST al jeres bekymring på ham, for han har omsorg for jer" (1 pet 5,7)?

Forestil jer, at to i familien skændes. Hvad kan de gøre for at afslutte skænderiet på en god måde? Og hvad kan I andre gøre for at hjælpe dem?

Hvad kan hjælpe jer, når der er sygdom i familien? Hvad kan hjælpe den syge? Og hvad kan hjælpe de raske?

Hvad vil det sige at tilgive hinanden?

DBI TILBYDER NY ETÅRIG DIPLOMUDDANNELSE

DEN 1. JULI ER DER FRIST FOR OPTAGELSE PÅ BACHELORSTUDIET I TEOLOGI OG MISSION PÅ DBI. REKTOR HENRIK NYMANN ERIKSEN HÅBER PÅ 15-20 NYE BACHELORSTUDERENDE.

TEKST ROLF W. JØRGENSEN FOTO DBI

^ Rektor på DBI håber på mange nye bachelorstuderende til sommer. Her er de studerende samlet til studiestart i 2020.

De senere år har studerende på Menighedsfakultetet (MF) og Dansk Bibel-Institut (DBI) haft mulighed for at læse bacheloruddannelsen i teologi og mission på Fjellhaug International University College (FIUC) i Oslo. Det kan de, fordi der er etableret afdelinger i København og Aarhus, der drives af henholdsvis DBI og MF. Man kunne også kalde DBI for Fjellhaug-København og MF for Fjellhaug-Aarhus. I praksis betyder det, at man tager en norsk uddannelse på en af FIUC's to danske afdelinger, som skiftes til at optage nye studerende hvert andet år. I 2024 er det DBI's tur.

I år bliver der imidlertid mulighed for at tage

hele uddannelsen på DBI og at være indskrevet på Københavns Universitet samtidig.

For dem, som vælger at tage hele uddannelsen på DBI, hæver instituttet stipendiebeløbet til 75 procent af SU. Indskrevne teologistuderende på Københavns Universitet kan søge om SU, ligesom alle andre studerende ved danske uddannelser.

NY DIPLOMUDDANNELSE

Samtidig lancerer DBI/Fjellhaug-København en ny etårig diplomuddannelse i teologi og tjeneste. Her tilbydes en række teologiske og praktiske fag, for eksempel sjælesorg, prædikenlære og kristent lederskab. Fagene kan også tages enkeltvis som videreuddannelse for dem, som allerede er i arbejde, og de kan samtidig indgå i et bachelorforløb.

Henrik Nymann Eriksen, der er rektor på DBI, forklarer:

”Efter endt bachelorstudie på DBI kan man vælge mellem to muligheder: Dels kan man tage en mastergrad som fjernstuderende på FIUC i Norge, og dels kan man søge ind på Københavns Universitet og tage en kandidatgrad dér. Det sidste er nødvendigt, hvis man vil søge embede i folkekirken.”

BLIV SET

”Studiemiljøet hos os skiller sig ud i forhold til universitetet. I og med vi er et lille sted, kender lærerne de enkelte studerende bedre. Her bliver man set på en anden måde, også fordi man blandt andet kan spise frokost sammen,” siger rektoren og tilføjer, at han håber på 15-20 nye bachelorstuderende til sommer. ■

^
Konferencen "Koks i konfirmandstuen" viste, at mange præster har svært ved at undervise urolige konfirmander.

Urolige konfirmander udfordrer flere præster

FOLKEKIRKE-PRÆSTER BLIVER TILBUDT KURSUS I AT HÅNDTERE PROBLEMER MED STØJ OG DÅRLIG OPFØRSEL I KONFIRMANDSTUERNE.

TEKST ROLF W. JØRGENSEN FOTO PEXELS.COM

De fleste skolelærere kan formentlig ikke genkende til, at det kan være en udfordring at få eleverne til at være fokuserede og rolige. Problematikken er ikke ny, men omfanget er tilsyneladende større og har nu nået et niveau, hvor mange præster ikke har lyst til at undervise konfirmander.

For seks år siden fik folkeskolereformen skyld for at bidrage til problemet, fordi børnenes program var så stramt, at de var for trætte til at modtage undervisning i konfirmandstuen. På det seneste har flere præster givet udtryk for at der er så meget uro og så dårlig en tone mellem konfirmanderne, at det er vanskeligt at undervise.

IKKE RUSTET TIL OPGAVEN

Børn med særlige behov gør ikke pro-

blemet mindre – blandt andet fordi de fleste præster ikke er rustet at håndtere situationerne. De kan heller ikke bruge støttelærere som i mange folkeskoleklasser, hvor der gennemsnitligt er fire børn som har brug for særlig støtte.

Et enkelt sted har præsten ifølge *Kristeligt Dagblad* set sig nødsaget til at holde undervisningspause nogle uger. Et andet sted er en præst blevet politianmeldt for at have dasket til en konfirmand med en bibel. Nogle præster fortæller om søvnproblemer før konfirmandundervisningen.

Folkekirken tog hul på at løse problemet for nylig, hvor en bred organisations- og personkreds deltog i konferencen "Koks i konfirmandstuen", der mundede ud i en række forslag til at afhjælpe problemet.

HANDICAPFORENING ANSÆTTER KOORDINATOR

Miriam Randi Larsen begynder den 1. marts hos Kristelig Handicapforening som kommunikations- og sekretariatskoordinator.

Miriam har en kandidatgrad i diakoni og en bachelorgrad i teologi. Tidligere har hun været efterskolelærer og undervist i blandt andet kommunikation.

MEDIEGRAFIKER TIL BIBELLÆSER-RINGEN

40-årige Henrik Revshøj fra Randers tiltræder den 15. april som kommunikationsmedarbejder i Bibellæser-Ringen. Hans erfaringer spænder over video, grafik og foto, og hans arbejde bliver blandt andet at gøre BLR relevante digitale platforme kendte på nettet.

MENIGHEDSFAKULTETET FÅR NY LANDSSEKRETÆR

Menighedsfakultetet har ansat Stefan Rugager Vase som ny landssekretær. Han blev uddannet journalist i 2008 og har lige siden arbejdet med kommunikation i kirkelige sammenhænge. De senere år har han deltaget i dele af MF's efteruddannelsesprogram.

Stefan Vase afløser Nils Andersen, som går på pension efter 21 år i stillingen.

Der er planer om at ombygge moskéen i Uppsala i Sverige, så den får plads til 3.000 personer.

SVENSKE MUSLIMERE ØNSKER EN MOSKÉ I HVER BY

ANTALLET AF PERSONER MED MUSLIMSK BAGGRUND VOKSER I EUROPA. I SVERIGE HAR EN MUSLIMSK FORENING SAT SIG FOR, AT ALLE BYER SKAL HAVE EN MOSKÉ.

TEKST ROLF W. JØRGENSEN FOTO WIKIMEDIA COMMONS

”Når flere hjerter samles om et formål, forenes vi.” Sådan lyder kampagnesloganet fra den svenske muslimske organisation ”Vi Mår Bra” (Vi har det godt).

Ifølge deres hjemmeside har de indsamlet over 100 millioner svenske kroner, som går til ombygning, renovering eller opførelse af helt nye moskéer. Indsamlingen begyndte for mindre end et år siden, og ambitionen er ifølge *Kristeligt Dagblad*, at der hver måned skal etableres en moské i Sverige. Der er i dag cirka 200 moskéer i Sverige, mens Danmark har 170.

På organisationens hjemmeside kan man for eksempel læse om ombygningen af moskéen i Uppsala, hvor målet er at få plads til over 3.000 personer. Byen er Sveriges fjerdestørste med

knap 170.000 indbyggere. I Falköping med under 20.000 indbyggere er en moské med plads til 700 personer under opførelse.

POLITISK DEBAT

Samtidig med at multi-million-indsamlingen finder sted i Sverige, beskylder landets næststørste politiske parti, Sverigesdemokraterne, moskéerne for at prædike had. Jimmie Åkesson, der er partiets formand, ønsker ikke alene at standse Vi Mår Bra's mission; han vil have et forbud mod opførelse af nye moskéer. Formanden har også et mere langsigtet ønske om, at det skal være muligt at rive moskéer ned, hvis de spreder ”antidemokratisk, anti-svensk, homofobisk eller antisemitisk propaganda”, som han

udtrykte det ved partiets seneste årsmøde.

Repræsentanter fra Liberalerne og Centerpartiet har betegnet synspunktet som henholdsvis "usvensk" og "ren racisme".

FLERE MUSLIMER

Indsamlingen kan ses i sammenhæng med, at antallet af personer med muslimsk verdenssyn vokser i det meste af Europa – og måske i særdeleshed i Sverige. Det er vanskeligt at finde entydige kilder med præcise opgørelser af, hvor mange muslimer der findes i forskellige lande, da religiøse tilhørsforhold som udgangspunkt ikke registreres.

Danmarks statistik oplyser dog, at i Skandinavien havde Sverige i 2017 den største andel af indvandrere og efterkommere, nemlig 22 procent. Derefter følger Norge med 17 procent og Danmark med 13. Tallene dækker indvandrede personer fra hele verden og ikke alene muslimske lande.

Skønsmæssigt anslår forskellige kilder, at mellem fem og otte procent af Sveriges cirka ti millioner indbyggere har muslimsk tilknytning. I Danmark skønnes antallet af muslimer at være tidoblet siden 1980, så der i dag er cirka 300.000, svarende til knap fem procent af befolkningen.

I år 2060 skønnes det, at islam og kristendom vil være lige store på verdensplan med godt 30 procent til hver. I Europa anslås tallene dog at være noget lavere. ■

LM TILBYDER HÅNDRÆKNING TIL OVERGREBSOFRE

LM's landsstyrelse har nu fulgt op på den undskyldning, som man i efteråret gav til de tidligere børnehjemsbørn fra LM's børnehjem i Tarm, der tilbage i 1960'erne blev udsat for seksuelle overgreb.

Det sker i et brev til de tidligere børnehjemsbørn, hvor LM tilbyder op til 10.000 kroner til udgifter til behandling hos psykolog eller terapeut til dem, der har været udsat for seksuelle overgreb af lederen af børnehjemmet. Da beløbet er skattepligtigt for modtageren, vil der blive udbetalt op til 17.000 kroner svarende til et nettobeløb på 10.000 kroner efter skat.

Rent juridisk er Luthersk Mission ikke forpligtet til at yde hjælp eller erstatning, da Børnehjemmet Solgården var en selvejende institution, og sagerne også i forhold til lovgivningen er forældede.

"Vi håber, at de tidligere børnehjemsbørn vil kunne opnå en offentlig erstatning i lighed med Godhavndrengene, men vil med vores tilbud gerne give en håndsrækning til dem, der har brug for at komme videre med behandling hos psykolog eller terapeut," siger vicegeneralsekretær Birger Reuss Schmidt.

Brevet til de tidligere børnehjemsbørn kan læses i sin helhed på LM's hjemmeside.

NY LEDER AF VÆRESTEDET DET GODE HÅB I HORSENS

LM i Østjylland har ansat 58-årige Hans Christian Jensen i et deltidsstilling som ny leder af værestedet *Det Gode Håb* i Horsens fra den 1. marts.

Han ser frem til sammen med de frivillige medarbejdere at præge stedet med omsorg og varme for stedets gæster.

LISE BERGGREN SMIDT

FAMILIEKONSULENT

LBS@DLM.DK

KRISTIAN ANDERSEN

FAMILIEKONSULENT

KA@DLM.DK

FORSONET FORSKELLIGHED I ÆGTESKABET

Du kender det måske – det gør vi i hvert fald – at man har forelsket sig i sin modsætning, og at det, der fra starten var spændende og tiltrækkende ved den anden, med tiden også er blevet en udfordring. For at kunne leve med disse forskelligheder er det vigtigt, at vi lærer dem at kende, så vi genkender, hvornår vi bliver frustrerede og irriterede på hinanden. Vi må kende vores egen og vores ægtefælles personlighed, vaner og kendetegn.

Dernæst må vi have en nysgerrig tilgang til den forskellighed, vi møder: "Det er da spændende, at du tænker sådan?" "Hvorfor har du det sådan?" "Må jeg lære dig at kende, så jeg bedre kan forstå dig?". Det er ikke altid nemt at møde den anden med åbenhed, når man selv er frustreret eller irriteret. Vi er nødt til at "flyve op i helikopteren" og se vores forskellighed lidt fra oven.

RESPEKT ELLER KOMPROMIS

Når vi har erkendt vores forskelligheder, kan vi gå to veje: Vi kan enten finde en vej, hvor vi lever med forskelligheden og går ved siden af hinanden med respekt, eller vi kan gå ind i kompromisser, hvor vi på forskellige områder

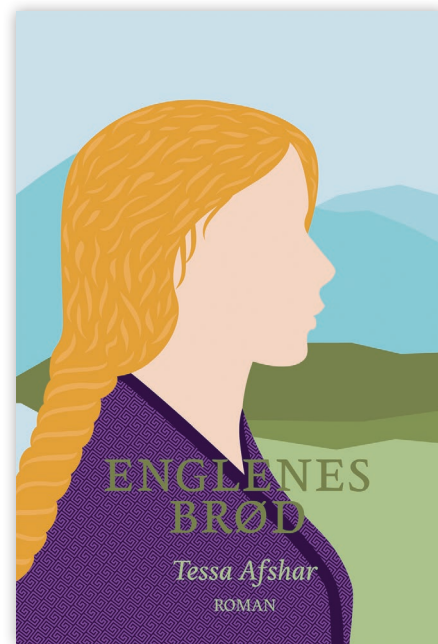
"giver os lidt" og lander et sted imellem vores forskelligheder. Det er nok klogt nogle gange at vælge den ene vej og andre gange den anden. Det kan være nødvendigt at finde kompromisser omkring visse dele af det fælles økonomiske liv, sexliv, følelsesliv, tanker om børneopdragelse, hvordan man skal bo med mere.

Andre områder som, hvor meget man skal arbejde, hvilket parti man skal stemme på, om man skal gå meget struktureret eller mere uorganiseret til en opgave, og hvordan man lever sit personlige andagtsliv, kan være områder, hvor vi følges ad parallelle stier og accepterer den andens måde at gøre tingene på.

FÅ HJÆLP UDEFRA

Når forskellighederne bliver for store, og det er svært at finde kompromisser, kan det være godt at få hjælp udefra til at arbejde sig ud af det mønster, man er kommet ind i, og blive forsonet som den enhed, Gud ønsker, ægteskabet skal være.

Som familiekonsulenter i LM stiller vi os til rådighed for sådanne samtaler. Skriv til Kristian eller Lise. Vi har både online og fysiske samtaler.

TESSA AFSHAR:

ENGLENES BRØD

LOHSE 2023

344 SIDER – 299,95 KRONER

I *Englenes brød* er purpurhandlersken Lydia hovedperson. I Bibelen møder vi hende i to sætninger i ApG kapitel 16. Det er der så kommet en 340 siders roman ud af.

Lydia var den første hedning fra Europa, som Bibelen fortæller blev omvendt til kristendommen. Hun drev sin egen forretning, som på den tid var ret usædvanligt for en kvinde. Der står i ApG, at hun var fra Tyatira, men hun møder Paulus i Fillipi. Og han bliver så anledning til hendes omvendelse.

Forfatteren digter en historie om Lydia med alle fortællingens grundbegreber: helte, skurke, hjælpere og forhindringer. De små dramaer i historiens forholdsvis lange tidsforløb driver fortællingen frem, og læseren med.

Det er en fin, underholdende og interessant roman, som er oplagt ferie-

Bibelsk biperson får liv i interessant roman

EN FIN OG UNDERHOLDENDE ROMAN OM KVINDEN LYDIA, DER KUN OMTALES I TO SÆTNINGER I BIBELEN. DEN ER OPLAGT FERIELÆSNING – MÅSKE ISÆR FOR KVINDER, MENER ANMELDER.

ANMELDELSE DITTE OLSEN

læsning – måske især for kvinder.

Vi hører om, hvorfor og hvordan Lydia kom til Fillipi og blev selvstændig erhvervsdrivende. Vi får interessante detaljer om farver-faget og dermed Lydias forretningshemmelighed, som flere skurke – rige og onde konkurrenter – forsøger at franarre hende.

LIDT FOR FØLELSESFULDT EFTER MIN SMAG

Lydias primære hjælper er hendes jødiske veninde Rebecca, som fortæller hende om Israels Gud. Hun fortæller om, hvordan Gud gav Israel manna i ørkenen, som Asaf kaldte ”englenes brød”. Det bliver det gennemgående tema i romanens åndelige dimension, at Lydia må lære at have tillid til Guds omsorg i stort og småt.

Lydia og Rebecca møder Paulus – og han hjælper hende fra at være gudfrygtig til at blive Jesustroende. Via Paulus erkender Lydia, at hun kæmper med sorg, forræderi, skam, skyld og frygt: ”Hun havde aldrig for alvor lagt disse følelser bag sig. Men Gud vidste besked. Men åbenbaringen var ikke ledsaget af nogen fordømmelse. I stedet havde Gud tilbudt hende frihed. Der var noget i hende, som fik hende til at tøve med at tage imod indbydel-

sen. Gud kunne vel ikke tilgive hende så let?” (side 241).

Men hun bliver omvendt og stiller sit store hus til rådighed som ”kirke”. Hendes og Rebeccas åndelige forvandling bliver dog lidt vel følelsesfuldt fremstillet efter min smag. Til gengæld får vi en bibelsk belæring fra Paulus, efter Lydia også har oplevet et under:

”Denne gang valgte Herren at gøre et mirakel for dig. Gud har magt til at gøre hvad som helst for os. Men du må ikke tro, at nu kan du altid få løst alle dine problemer. Den slags sker ikke så tit. Det er derfor, det kaldes et under.” (side 264).

FÅ KRITIKPUNKTER PÅ DET FORMELLE PLAN

Skulle jeg kritisere noget, er det på det formelle plan: Der er bibelvers over hvert kapitel, som ikke tilfører historien noget. Og midtvejs springer fortællingen pludselig en del år frem, hvilket godt kunne have været angivet, så man ikke efter en halv sides læsning skal undre sig over, hvad sammenhængen nu er.

Alt i alt en udmærket roman. Bedre skrevet og komponeret end dem af Francine Rivers, men ikke nær så godt, som Lynn Austin gør det. ■

DITTE OLSEN

CAND.MAG. I DANSK

DITTEMKOLSEN@GMAIL.COM

Lydia må lære at have tillid til Guds omsorg i stort og småt.

"Det er fantastisk at opleve, hvordan det hele her handler om mission," siger 47-årige Miriam Anna Myhre, der den 1. februar begyndte som sekretariatsleder i LM.

GUD HAR LAGT DET TIL RETTE, SÅ JEG ER HAVNET HER

MIRIAM MYHRE ER NY SEKRETARIATSLEDER I LM. HUN SER FREM TIL AT VÆRE MED TIL AT SKABE TRIVSEL, SÅ MEDARBEJDERNE KAN SPILLE HINANDEN GODE.

TEKST KAJA LAUTERBACH FOTO KAJA LAUTERBACH

Begeistret og taknemmelig. Sådan beskriver Miriam Anna Myhre, hvordan hun har det.

"Jeg begyndte som sekretariatsleder i LM for ti dage siden, og det er fantastisk at opleve, hvordan det hele handler om at drive mission – på landsplan eller internationalt," siger hun.

"Det gælder for alle her på sekretariatet. Uanset om man har generalsekretærkasket på, arbejder med HR, økonomi eller noget helt fjerde."

En af hendes første opgaver har været at deltage i samtaler med kommende volontører i det internationale missionsarbejde.

"Det gjorde mig både taknemmelig og forundret at møde unge mennesker, der er så afklarede og ønsker at rejse ud i ti måneder for blandt andet at lære børn om Jesus," siger hun.

HJÆLPE MEDARBEJDERNE TIL AT SPILLE HINANDEN GODE

Stillingen som sekretariatsleder i LM er ny, og derfor er stillingsbeskrivel-

sen stadig lidt i overskrifter. Men en af de ting, der ligger øverst i bunken, er at arbejde med, hvordan LM's skoler kan leve op til retningslinjerne for samvær, så de forebygger overgreb.

Derudover skal hun være sparringspartner for familiearbejdet, genbrug, LMBU, rekrutteringsansvarlig, sekretær for Landsstyrelsen og koordinator for fremtidige landsdækkende arrangementer.

"Og så er det mit store ønske at være med til at skabe trivsel og at inspirere til, hvordan medarbejderne kan spille hinanden gode," siger Miriam.

"Jeg ser det at lede som at tjene andre, så de kan trives bedre. Jeg er nemlig overbevist om, at hvis man trives, går man glad på arbejde og har mere lyst til at tjene andre og Gud."

GUD GJORDE MIG KLAR TIL NYE OPGAVER

Miriam bor i Gilleleje med sin mand, Leif, og tre sønner på 16, 18 og 19 år. Hun har siden 2008 arbejdet på Nord-

Miriam kommer fra en stilling som viceforstander på Nordsjællands Efterskole.

Det er Gud, der er autoriteten i mit liv. Det ønsker jeg ikke at gå på kompromis med.

sjællands Efterskole. Først ti år som lærer og de sidste seks som viceforstander.

I bakspejlet kan hun se, at Gud hele tiden har arbejdet i hende og gjort hende klar til nye opgaver.

”Jeg elskede at være efterskolelærer – især familielærer – men efter nogle år var jeg blevet mæt, og derfor var jeg taknemmelig for muligheden for en ny rolle på efterskolen, nemlig at blive viceforstander,” uddyber hun og forklarer, at viceforstanderens opgaver er meget brede.

”Det er en blækspruttestilling, som indebærer både daglig drift, strategi, visioner, pædagogik og personaleledelse,” siger hun.

”Men det har givet mig en masse ledelseserfaring, som jeg håber at kunne drage nytte af som sekretariatsleder.”

Det sidste halve års tid begyndte Miriam imidlertid at overveje, om det igen var tid til forandringer i hendes jobsituation.

”Jeg måtte erkende, at jeg var træt,” siger hun og tilføjer, at en medvirkende årsag til trætheden nok var, at de som familie har levet i en krisetilstand det sidste halve år.

”Vores midterste søn har haft en svær depression. Han er heldigvis på vej op igen, men det gjorde, at vores liv blev vendt på hovedet.”

Nu, bagefter, er hun imidlertid ikke i tvivl om, at Gud brugte den svære tid til at gøre hende klar til at slippe NE og sige ja til ansættelsen i LM.

GUD ER AUTORITETEN I MIT LIV

NE er en kristen efterskole, som rummer mange kirkesamfund på højrefløjen. I begyndelsen var det lidt udfordrende for Miriam at møde mange andre måder at leve med Gud på og udtrykke sin tro på.

”Jeg er vokset op i LM og er kommet i LM hele mit liv. Men tiden på NE har gjort, at jeg kan se på LM med nye øjne og er blevet mere bevidst om, at LM kun er en lille del af Guds verdensomspændende kirke,” siger hun.

”Jeg har også lært, at man kan leve med Gud på mange forskellige måde, og at tro på Jesus ikke kun er de rigtige ord, men også det liv, der leves.”

Miriam stemme er fast, når hun siger, at Gud er autoriteten i hendes liv.

”Det ønsker jeg ikke at gå på kompromis med. Jeg havde mange overvejel-

ser, inden jeg sagde ja til denne stilling, da jeg har altid været bevidst om, at jeg ikke er hyrde og ikke skal prædike,” slår hun fast.

Men samtidig oplever hun en fred i, at det er Gud, der har lagt tingene til rette, så hun er havnet i LM's ledelsesteam, og derfor tager hun frimodigt fat på opgaverne.

”Jeg er overbevist om, at det er Guds vilje, at mænd og kvinder er forskellige. Vi lever i en tid, hvor man prøver at udviske forskellene, men Gud har skabt os forskellige, og han ønsker at bruge vores forskelligheder,” siger hun. ■

Agape søger ny landsleder

Har du erfaring med **ledelse**
og flair for **fundraising**?

Søg på agape.dk/job-landsleder

Lejligheder i Aarhus

 Solrig altan og
lynhurtigt fibernet

 Gratis parkering
og delebil

 Gratis nyttehave
og plads til husdyr

Hejredalsparken.dk
Vi har bolgerne — Kom med din hverdag

 Priser fra 6.480 kr.

Lohse og LogosMedia | 560 sider | 349,95 kr.

»Bogen får mine varmeste anbefalinger og burde i mine øjne inden længe være at finde på de kristne skolars lærerværelser, på pensumlisten for de kristne lærerstuderende og rundt i stuerne blandt de mange af os fra skolernes bagland, som er optaget af at drive skole.«

TRO & MISSION

Forlagsgruppen Lohse | 7593 4455 | lohse.dk

BLIV VOLONTØR START AUGUST

Har du hjerte for elever med særlige behov?
Har du lyst til at dele dit liv og din tro?
Har du lyst til at præge unge mennesker?

Vi er en kristen specialefterskole,
der arbejder med elever med særlige behov.
Du får muligheden for at indgå i
undervisning, vagter, valgfag og meget andet!
Se mere om skolen på: sdrborkefterskole.dk
Ansættelse efter gældende overenskomst mellem
Finansministeriet og LC
Ansøg på: info@sdrborkefterskole.dk

Sdr. Bork
Efterskole
"SKOLEN FOR HELE MENNESKET"

LM FRI

LM LANDSMØDE 2024

VÆR MED TIL
LM'S LANDSMØDE
26.-28. APRIL 2024
I SKJERN

LÆS MERE
OG TILMELD DIG PÅ
LM-LANDSMØDE.DK

LivogJob er for unge med særlige behov, hvor vi har:

- STU uddannelse
- Beskyttet beskæftigelse
- Botilbud med 16 pladser for 17-30-årige
- Tilgængelighed for alle
- Et kristent værdigrundlag og en kristen etik
- Fokus på at bidrage til lokalområdet

Se mere på livogjob.dk eller ring 54441705

penta byg a/s

pentabyg.dk

COMPOUNDERS

MW Compounders er en dansk børsnoteret investeringsforening. Foreningen har investeret i 20-30 globale compounder-aktier.

Læs mere på vores hjemmeside: mwcompounders.dk

Kontaktpersoner:

Johannes Møller: 61 31 64 85   Dan Wejse: 26 83 37 44

**MODTAG
TVÆRKULTURELT
NYHEDSBREV**
HVER MÅNED

TILMELD DIG PÅ DLM.DK/NYT

LIVET ER VÆRD AT LYTTE TIL

Ring og bestil tid til en gratis høretest

Vi lytter
til dig!

Tel.: 9785 1212
vestjyllandshc.dk

VESTJYLLANDS HØRECENTER

v/ Lars Braüner

HOLSTEBRO • STRUER • RINGKØBING • SKJERN

Mathias Secher Rom

Tilbagetræk

**NÅR LIVET
RAMMES AF
MENINGSKRISE**

Essay om blafrende mening

LogosMedia
80 sider | 79,95 kr.

På grund af en sjælden sygdom er frimenighedspræst Mathias Secher Rom nødt til at trække sig fra arbejdsmarkedet allerede som 38-årig. I dette essay reflekterer han over, hvad man skal stille op, når hverdagslivet rammes af meningskrise, og hvordan den kristne tilværelsesforståelse kan give holdepunkter, når man blaffer i det kolde tilbagetræk.

Forlagsgruppen Lohse | 7593 4455 | lohse.dk

TRO & MISSION

Udgives af Luthersk Mission,
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
dml@dml.dk / 48 20 76 60
www.dml.dk

TRYK

Jørn Thomsen Elbo
Oplag 2.700
ISSN 2446-4147
ISSN 1601-975X (Tro & Mission online)

ANSV. REDAKTØR

Birger Reuss Schmidt
brs@dml.dk / 22 47 40 27

REDAKTION

Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Rolf W. Jørgensen, journalist
Amalie Puggaard Poulsen, grafiker

Ideer og artikelforslag modtages gerne på
tm@dml.dk / 48 20 76 80.

Magasinet's indhold er ikke nødvendigvis
udtryk for LM's ledelses holdninger.
Bibelcitater er fra den autoriserede oversæt-
telse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

ABONNEMENT

Danmark: 450 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 225 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og Grøn-
land): 550 kr. pr. år.
Netabonnement: 225 kr. pr. år (unge under
30 år: 125 kr. pr. år)
Alle beløb + 40 kr. i gebyr, hvis man ikke er
tilmeldt betalingservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både
gammel og ny adresse.

ANNONCER

Annoncer til næste nummer skal være re-
daktionen i hænde senest tirsdag den 12.
marts 2024.
Se priser og betingelser på troogmission.dk.

NÆSTE NUMMER

Tro & Mission nr. 4/2024 udkommer 22.
marts.

KODE TIL TRO & MISSION ONLINE

1. kvartal 2024: Tro&M2024-1
4. kvartal 2023: T&M-4kvt2023

STØT LM

Gaver til missionsarbejdet sendes til konto
2230 - 0726496390 eller via MobilePay 66288.
Se også dml.dk/stoet.

MARGUNN SALMELID

MISSIONÆR I IRINGA, TANZANIA
MHS@DLM.DK

JEG ER TAKNEMMELIG FOR MANGE DELTAGERE PÅ ÆGTESKABSKURSER

Hvad laver du lige for tiden?

Jeg underviser på Retræte- og Missionscenteret i Iringa og bruger meget tid på at forberede og tilrettelægge undervisningen. Særligt arbejder jeg på at forberede og forbedre undervisningen om tro i hjemmet.

Hvad er dine planer for den kommende tid?

Jeg håber, jeg kan være med til, at flere bliver engageret i at undervise børnene om Jesus.

Og så er jeg i gang med at lægge planer for påsken.

Er der noget, der har glædet dig særligt på det sidste?

Det var virkelig dejligt, at vi kunne være sammen med de fleste af vores børn og svigerbørn i julen.

Og så jeg meget glad for, at der er mange deltagere på kurset her i februar, og for at vi kan få ekstra lærere til at hjælpe, når der er brug for dem.

Er der et forbøns- eller takkeemne, du gerne vil dele?

Tak for, at jeg kan være til hjælp, så flere kan opleve glæden over at leve i et kristent ægteskab.

Bed om god kommunikation, så der også fremover bliver mange deltagere på kurserne i Iringa.

Hvad laver du i fritiden?

Taler med vores voksne børn, der hvor de er.

Jeg kan jeg godt lide at fotografere, og jeg prøver at få gået nogle ture, så jeg kan lære både nye spændende steder og byen Iringa at kende.

Er der et bibelvers, du er særligt glad for?

Salme 127,1: "Hvis ikke Herren bygger huset, arbejder bygmestrene forgæves. Hvis ikke Herren våger over byen, våger vægteren forgæves."

Tænk, at jeg må lægge vores ægteskab, familier og venner i Guds hænder. Ikke mindst vores lande, Danmark, Norge, Tanzania og andre, hvor der er krig og forfølgelse.

TEMA: PROFESSIONALISME

Der er mange flere lokalt ansatte i LM i dag, end der var for 25 år siden.

Er denne professionalisering en trussel mod lægmandsarbejdet, eller er det en fordel, fordi ansatte kan styrke de mange frivillige, som er ryggraden i det daglige missionsarbejde?

Og hvordan fremmer vi professionel lovsang uden at tage frimodigheden fra nye musikere eller de små forsamlinger med få ressourcer?

Læs side 22-29.

Det er synd, hvis vi vænner vores unge til, at det lille set-up hjemme i menigheden med en enkelt guitar eller et klaver ikke rigtig er noget. Vi skal huske på, at Gud bliver lige fuldt æret i det lille – nogle gange ubehjælpelige – arrangement med kun tre akkorder.

LARS FREDERIKSEN, SIDE 26